

Povinnosti zadavatelů staveb a projektantů při přípravě stavby z pohledu BOZP

Ing. Zdeněk Neseš

23. 5. 2017, Praha

Konference **Projektování pozemních komunikací**

Oblastní inspektoráty

- SÚIP OPAVA - SÍDLO SÚIP
- OIP 3 PRAHA OIP pro HL. M. PRAHU
- OIP 4 PRAHA OIP pro STŘEDOČESKÝ KRAJ
- OIP 5 ČESKÉ BUDĚJOVICE OIP pro JIHOČESKÝ KRAJ A VYSOČINU
- OIP 6 PLZEŇ OIP pro PLZEŇSKÝ KRAJ A KARLOVARSKÝ KRAJ
- OIP 7 ÚSTÍ N. LABEM OIP pro ÚSTECKÝ KRAJ A LIBERECKÝ KRAJ
- OIP 8 HRADEC KRÁLOVÉ OIP pro KRÁLOVEHRADECKÝ KRAJ A PARDUBICKÝ KRAJ
- OIP 9 BRNO OIP pro JIHMORAVSKÝ KRAJ A ZLÍNSKÝ KRAJ
- OIP 10 OPAVA OIP pro MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ A OLOMOUCKÝ KRAJ

Vývoj úrazovosti v ČR v letech 2005 až 2016

Úrazy nahlášené SÚIP

Druh úrazu	Ostatní	Smrtelný	Závažný	Celkem
Rok úrazu	<i>Počet úrazů</i>			
2005	66 409	169	1 114	67 692
2006	66 824	156	1 087	68 067
2007	63 694	192	1 101	64 987
2008	60 030	192	1 087	61 309
2009	41 901	128	870	42 899
2010	43 039	137	936	44 112
2011	40 278	139	1505	41 922
2012	39 112	105	1473	40 690
2013	38 723	109	1383	40 215
2014	40 248	106	1417	41 771
2015	40 020	122	1299	41 441
2016	43 251	103	1307	44661

Vývoj úrazovosti na staveništích v ČR v letech 2007 až 2016

Úrazy nahlášené SÚIP

Druh úrazu	Ostatní	Smrtelný	Závažný	Celkem
Rok úrazu	Počet úrazů			
2007	3079	36	156	3 271
2008	2766	44	160	2 970
2009	2313	29	167	2 509
2010	2 015	29	121	2 165
2011	1889	25	168	2 082
2012	616	8	78	702
2013	671	9	63	743
2014	1134	16	97	1247
2015	1322	19	121	1462
2016	1238	13	99	1350

Smrtné pracovní úrazy ve stavebnictví v roce 2016

- ▶ Počet smrtných pracovních úrazů v roce 2016 ve stavebnictví celkem: 13
- ▶ Počet smrtných pracovních úrazů v roce 2016 – pád z výšky nebo do hloubky: 9
- ▶ Z celkového množství smrtných pracovních úrazů ve stavebnictví pád z výšky a nebo do hloubky v roce 2016 zastoupen 69 % případů
- ▶ Počet smrtných pracovních úrazů v roce 2016 – zemní práce a práce ve výkopech: 0
- ▶ Další smrtných pracovních úrazů bylo způsobeno pádem břemena, řeznými nástroji, působením motorových vozidel, jeřábů a zdvihadel: 4

Povinnosti zadavatelů staveb Novela zákona č. 309/2006 Sb.

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

§ 3

odst. 1)

V textu jsou vysvětleny pojmy „zhotovitel, zadavatel stavby, staveniště“ z hlediska zákona č. 309/2006 Sb.

Zaměstnavatel, který provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání (dále jen „zhotovitel“), pro jinou fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu (dále jen „zadavatel stavby“) na jejím pracovišti vymezeném dočasně k realizaci stavby (dále jen „staveniště“), zajistí v součinnosti se zadavatelem stavby vybavení pro bezpečný a zdraví neohrožující výkon práce.

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

§ 12

Na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, jde-li o:

Nové písm. e)

e) další členy rodiny, kteří jsou zúčastněni na provozu rodinného závodu podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 89/2012 SB. občanský zákoník)

a v další větě se rozšiřují povinnosti v § 101 o odst. 5 zákoníku práce—kdy povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovišti

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

§ 14

Odst. 1)

V textu se zpřesňují povinnosti zadavatele stavby vzhledem k určení koordinátora:

Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby povinen **písemně** určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce na staveništi. Koordinátor podle věty první musí být určen **při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby, a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem, do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby.** Činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

§ 14

Odst. 2)

Jsou vyjmenovány osoby, které nemohou na dané stavbě vykonávat funkci koordinátora - Koordinátorem nemůže být **zhotovitel, jeho zaměstnanec**, ani fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby

§ 15

Odst. 2)

V textu je stanoveno, že plán BOZP na staveništi **zpracovává koordinátor** a dále pak, že v prováděcím právním předpisu budou stanoveny bližší požadavky na obsah a rozsah plánu:

Plán zpracovává koordinátor. V plánu musí být uvedeny základní informace o stavbě a staveništi, postupy navrhované pro jednotlivé práce a pracovní činnosti zahrnující konkrétní požadavky pro jejich bezpečné provádění, jejich předpokládané časové trvání a posloupnost nebo souběh; musí být přizpůsobován skutečnému stavu a podstatným změnám stavby během její realizace. Vláda stanoví nařízením bližší požadavky na obsah a rozsah plánu.

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

§ 17

Odst. 1)

Zpřesnění formulace povinností „jiné osoby“ vůči zadavateli a koordinátorovi:

Jiná osoba informuje zhotovitele nejpozději do 5 pracovních dnů před převzetím pracoviště, a není-li to ze závažných důvodů možné, bez zbytečného odkladu o všech okolnostech, které by mohly při její činnosti na staveništi vést k ohrožení života a poškození zdraví dalších fyzických osob zdržujících se na staveništi s vědomím zhotovitele.

§ 18

Odst. 1) a odst. 2)

Zpřesnění formulace povinností koordinátora např. předat zadavateli stavby plán předat další podklady nutné pro zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, na které je třeba vzít zřetel s ohledem na charakter stavby a její realizaci, upozorňovat na nedodržení plánu BOZP postupovat při výkonu své činnosti v součinnosti s dalšími odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů,

Změny ve znění zákona č. 88/2016 Sb.

V návaznosti na novelu zákona č. 309/2006 Sb. byla provedena novela [zákona č.251/2005 Sb. o inspekci práce](#).

Novela zavádí nové přestupky a správní delikty: § 17 a § 30 výše uvedeného zákona – např.

Neprovedení aktualizace oznámení o zahájení prací – pokuta až 400 000 Kč

Neplnění povinností zhotovitele vůči koordinátorovi- pokuta až 1 000 000 Kč

Neplnění povinností odborně způsobilé osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik – pokuta až 300 000 Kč

Výkon činností odborně způsobilé osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik nebo koordinátora bez příslušného oprávnění - pokuta až 400 000 Kč

Neurčení koordinátora – pokuta až 400 000 Kč

Nezajištění zpracování plánu BOZP na staveništi – pokuta až 400 000 Kč

Nezajištění součinnosti všech zhotovitelů s koordinátorem
- pokuta až 400 000 Kč

V souvislosti z výše uvedenými novelami je navrhována novela zákona č. 455/1991 Sb. živnostenský zákon kdy je navržena novela v příloze 2. – živnosti vázané – v předmětu podnikání „poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“

Kontrola vybraných projektových dokumentací Oblastními inspektoráty práce

Konference **Projektování pozemních komunikací**

Kontroly vybraných projektových dokumentací vyplývající ze zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce

Místně příslušné Oblastní inspektoráty práce se vyjadřují k vybraným projektovým dokumentacím staveb určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob, zda splňují požadavky právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení (dle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/ 2005 Sb., o inspekci práce);

Dále pak kontrolují, zda projektová dokumentace obsahuje „Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi a posouzení potřeby koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ dle vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb.

Kontroly vybraných projektových dokumentací vyplývající ze zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce

Na základě § 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, se u vybraných staveb zúčastňují inspektoři OIP kontrolních prohlídek a řízení, pro povolení k užívání staveb;

Projektovou dokumentaci zasílá ke kontrole OIP zadavatel, případně projektant zadavatele, na základě podmínek stanovených stavebním úřadem;

Před vlastním zahájením výstavby je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení stavby Oblastnímu inspektorátu práce, příslušnému podle místa staveniště, nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli (§ 15 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb.).

Vyjádření Oblastních inspektorátů práce k vybraným projektovým dokumentacím

Ve smyslu uvedeného ustanovení vybírají OIP k vyjádření zejména projektové dokumentace staveb, jejich změn a změn v užívání staveb:

určených pro výrobu a skladování, ve kterých bude zaměstnáno více než 20 osob,

určených pro zaměstnávání osob s omezenou schopností pohybu a orientace,

určených pro shromažďování více než 200 osob a dále u staveb, ve kterých se nachází prostor určený k shromažďování osob, v němž počet a hustota osob převyšují mezní normové hodnoty a je určena ke kulturním, sportovním a obdobným účelům (ve smyslu § 3 písm. b) vyhlášky MMR č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby),

určených pro výrobu a skladování nebezpečných chemických látek (zákon č. 350/2011 Sb., chemický zákon) s výjimkou skladů a výroben výbušnin,

Vyjádření Oblastních inspektorátů práce k vybraným projektovým dokumentacím

hromadné garáže – vícepodlažní (ČSN 73 6058 , odst. 4.2.2 Podle stavebního (dispozičního) řešení, a odst. 4.2.3. Podle výšky podlahy k okolnímu terénu),

jaderných elektráren,

kotelen I. a II. kategorie (vyhláška č. 91/1993 Sb., k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách) a dále kotelen s parními a kapalinovými kotli (vyhrazeným tlakovým zařízením) ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 18/1979 Sb., kterou se určují tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, v platném znění,

čerpacích stanic LPG/CNG,

bioplynových stanic.

Vyjádření Oblastních inspektorátů práce k vybraným projektovým dokumentacím

O rozšíření výběru dokumentací staveb k vyjádření nad tento rámec rozhoduje v individuálních případech místně příslušný OIP s ohledem na předvídatelná budoucí rizika ohrožení života a zdraví zaměstnanců při práci, popř. možné ohrožení veřejnosti (k posouzení mohou být vybrány i výrobní a skladovací objekty pod 20 osob, obytné budovy s výtahy, obchodní jednotky v nákupních centrech, pečovatelské domy apod.).

Právo výběru projektových dokumentací předkládaných ke stavebnímu řízení k vyjádření proto náleží vždy OIP.

OIP se vyjadřují podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2005 Sb. pouze k dokumentacím, které jsou předkládány ke stavebnímu řízení.

K projektovým dokumentacím, které jsou předkládány k územnímu řízení nebo k územně plánovací dokumentaci se OIP nevyjadřuje.

Vyjádření Oblastních inspektorátů práce k vybraným projektovým dokumentacím

Oznámení, že projektová dokumentace nebyla vybrána ke kontrole;

Odstranit chyby v projektové dokumentaci stavby, dokumentaci není nutné zaslat na OIP k novému posouzení;

Výzva k doplnění projektové dokumentace stavby a k novému předložení dokumentace;

Souhlas s vydáním stavebního povolení;

Děkujeme za pozornost

Konference **Projektování pozemních komunikací**

